

2/93

Kontrolní závěr z kontroly dotací ze státního rozpočtu poskytnutých v roce 1992 organizacím ČSAD

Kontrolu dotací ze státního rozpočtu poskytnutých v roce 1992 organizacím ČSAD převzal NKÚ do plánu kontrolní činnosti ze Základních směrů kontrolní činnosti bývalého Nejvyššího kontrolního úřadu ČR pod číslem 2/93. Kontrola byla zahájena v březnu 1993 a na objektech ukončena v květnu 1993. Cílem kontroly bylo ověřit dodržení účelovosti a nezbytnosti dotací poskytnutých organizacím ČSAD ze státního rozpočtu.

Ve vztahu k uvedenému účelu poskytnutých dotací byly na Ministerstvu dopravy analyzovány hospodářské výsledky všech 51 organizací ČSAD provozujících v roce 1992 pravidelnou autobusovou dopravu a Ústředního autobusového nádraží Praha - Florenc. Objektivita vykázaných nákladů a tržeb v jednotlivých výkonech autobusové dopravy a hospodárnost vynakládaných prostředků v oblasti materiálních nákladů na zabezpečení provozu byla kontrolována ve státních podnicích ČSAD Praha - západ, Kolín, Liberec, Mladá Boleslav, Kroměříž a Benešov a v akciové společnosti ČSAD Prostějov.

Dílejší kontrolní nálezy zpracované na jednotlivých objektech byly vypořádány ve smyslu zákona č. 61/1992 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu. Na Ministerstvu dopravy byl kromě toho projednán a vypořádán ve smyslu § 27 odst. 1 a § 14 odst. 4 zákona č. 166/1993 Sb., o Nejvyšším kontrolním úřadu, souhrnný kontrolní nález.

Senát Úřadu (ve složení Ing. Vladimír Dušek - předseda, Ing. Jana Krejčová a Ing. Ladislav Zeman - členové) na svém zasedání dne 21. října 1993

s c h v á l i l usnesením č. 2/93/8
k o n t r o l n í z á v ě r následujícího znění:

1. Ministerstvo hospodářství ČR, které mělo působnost v oblasti dopravy do 31. 12. 1992, ani Ministerstvo dopravy ČR, které tuto působnost převzalo od 1. 1. 1993 (na základě zákona č. 548/1992 Sb., o některých dalších opatřeních v soustavě ústředních orgánů státní správy ČR ...), nezabezpečily ve smyslu ustanovení § 5 odst. 5 Směrnice Ministerstva financí ČR č. j. 11/13330/1985, o poskytování a čerpání neinvestičních dotací (registrováno ve Sbírce zákonů č. 26/1985), užití dotací v souladu s účelem určeným ve státním rozpočtu ČR na rok 1992 a v rozpočtových opatřeních vydaných Ministerstvem financí v průběhu roku 1992.
2. Ministerstvo hospodářství ČR ani Ministerstvo dopravy ČR nezajistily vyúčtování rozdílů mezi předpisem a čerpanými zálohami dotací ze státního rozpočtu, jak je uloženo ustanovením § 4 odst. 5

písm. b) uvedené Směrnice Ministerstva financí ČR č. j. 11/13330/1985.

3. Dotace poskytnuté organizacím ČSAD ze státního rozpočtu v celkové výši 2 317 mil. Kčs byly v rozsahu 289,05 mil. Kčs použity na jiný než schválený účel. Tím bylo porušeno ustanovení § 11 odst. 1 zákona č. 576/1990 Sb., o pravidlech hospodaření s rozpočtovými prostředky ČR a obcí v ČR (rozpočtová pravidla republiky), podle kterého mohou být rozpočtové prostředky použity pouze v příslušném rozpočtovém roce, a to k účelům, na které byly státním rozpočtem určeny.

O d ů v o d ě n í :

K bodu 1)

Ve státním rozpočtu ČR na rok 1992 byla k vyrovnání ztrát z poskytnutých dělnických a žakovských slev schválena účelová dotace pro organizace ČSAD ve výši 1 490 mil. Kčs. Usnesením vlády ČR č. 102/1992, o řešení situace v pravidelné autobusové dopravě ČSAD, byla dotace zvýšena na 1 990 mil. Kčs. Dále vláda ČR odsouhlasila usnesením č. 245/1992 účelovou dotaci pro organizace ČSAD ve výši 237 mil. Kčs na krytí snížení tržeb z odsunu schváleného zvýšení tarifů z 1. 4. 1992 na 1. 7. 1992 a usnesením č. 661/1992 účelovou dotaci ve výši 90 mil. Kčs na vyrovnání ztrát z nedostatečného přehodnocení intenzity obslužnosti území. Celková výše těchto dotací činila 2 317 mil. Kčs.

Ministerstvo hospodářství ČR nevycházelo při rozdělování dotací organizacím ČSAD z uvedeného účelu. Dotace určilo pouze k užití v pravidelné autobusové dopravě. Nápravu nezajistilo ani Ministerstvo dopravy ČR, které v oblasti dopravy převzalo působnost od 1. 1. 1993.

K bodu 2)

Ve výkazech o čerpání neinvestičních dotací FIN 4-02, vyhotovených na základě ustanovení § 5 odst. 1 Směrnice Ministerstva financí ČR č. j. 11/13330/1985, vyhodnocovaly organizace ČSAD čerpání dotace pouze ve vztahu k celkové přidělené výši, nikoliv podle schváleného účelu. Ministerstvo hospodářství ČR, resp. Ministerstvo dopravy ČR tyto výkazy od organizací ČSAD bez rozporu převzalo.

K bodu 3)

Při schvalování dotací organizacím ČSAD vycházela vláda ČR z předpokládaných údajů kalkulovaných Ministerstvem hospodářství ČR. Propočty provedené

skupinou kontrolujících NKÚ z výsledků vykázaných organizacemi ČSAD za rok 1992 ukázaly, že ztráta z poskytováných dělnických a žakovských slev byla o 141,1 mil. Kčs nižší než poskytnutá dotace 2 050 mil. Kčs (přímo přidělená dotace 1 990 mil. Kčs a 60 mil. Kčs z dotace použité na krytí snížení tržeb z důvodu odsunu zvýšení dělnického jízdného o 100 %). Ztráta tržeb z důvodu odsunu zvýšení tarifů byla o 109,2 mil. Kčs nižší než schválená dotace 237 mil. Kčs a propad v přínosech z nedostatečného přehodnocení intenzity obslužnosti území, na kterém se měl podílet státní rozpočet, byl o cca 38,75 mil. Kčs nižší než přidělená dotace 90 mil. Kčs.

Z poskytnutých dotací tak bylo na jiný než schválený účel užito 289,05 mil. Kčs; z toho 12,003 mil. Kčs ke krytí nákladů Ústředního autobusového nádraží Praha - Florenc; 2,212 mil. Kčs na úhradu splátek investičního úvěru ČSAD Ostrava; 1,3 mil. Kčs k převedení dopravním podnikům Most a Litvínov; 2,7 mil. Kčs k převedení do roku 1993 jako součást nerozděleného hospodářského výsledku roku 1992; 116,087 mil. Kčs ke krytí nákladů městské hromadné dopravy provozované linkami ČSAD a 154,748 mil. Kčs k úhradě dalších potřeb pravidelné autobusové dopravy.